

Taideteoksen hankkiminen Toholammin liikenneympyrään

SivL 09.02.2023 § 6
53/02.08.00.01/2023

Valmistelija

Kulttuurisihteeri Tarja Kalandar, puh. 040 150 5232

Toholammilla on keskustelu pitkään taideteoksen hankkimisesta kiertoliittymään. V. 2009 asiasta järjestettiin jopa kilpailu. Mitään palkituista ehdotuksista ei kuitenkaan toteutettu. Kilpailun jälkeenkin ehdotuksia on tullut lukuisia ja kiertoliittymä on lehtien keskustelupalstojen pysyvä aihe.

V. 2020 Virpi Ali-Haapala teki valtuustoaloitteen liikenneympyrän saattamisesta Toholammin käyntikortiksi. Hän toteaa aloitteessaan, että ”Toholammin liikenneympyrä voisi olla parhaimmillaan käyntikortti, joka kertoo alueesta ja sen omaleimaisesta luonteesta paljon. Kaunis omaleimainen liikenneympyrä toisi viihtyisyyttä kuntalaisille ja lisäisi positiivista kokemusta omasta kunnastaan. Hyvin toteutettuna liikenneympyrä voisi olla vetovoimatekijänä niille lukuisille tienkäyttäjille, jotka ajavat Toholammin keskustan läpi.”

Toholammilla on hyvin vähän kaikkien kuntalaisten saavutettavissa olevaa julkista taidetta. Julkisia ympäristöveistoksia ei ole vielä yhtään. Taiteen edistämiskeskuksen 2022 teettämän tutkimuksen mukaan 70 prosenttia 15–79-vuotiaista suomalaisista haluaa taidetta arjen ympäristöihin. Taide mm. lisää kiintymystä omaan ympäristöön, nostaa alueen arvoa ja antaa kuvan elinvoimaisesta kunnasta.

Sivistyslautakunta ehdotti kunnanhallitukselle v. 2022, että taideteoksen hankkimiseksi liikenneympyrään varataan määräraha suunnitteluun ja toteutukseen vuosina 2023-2025. Talousarvioon varattiin v. 2023 15 000 € suunnittelumääräraha. Varsinainen toteutus tapahtuisi v. 2024 ja 2025. Investoinnin kokonaiskustannus talousarviovuosi sekä suunnitteluvuodet huomioiden olisi enintään 100 000 €.

Taidealan yleisen käytännön mukaisesti tilausteoksen hankkiminen taiteilijalta on kaksivaiheinen. Vaiheessa 1 sovitaan tilaajan ja taiteilijan kesken tilaajan näkemyksistä ja reunaehdoista teokselle. Tämän pohjalta taiteilija laatii sovitun ajan kuluessa luonnokset, joiden pohjalta tilaajalla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä esitetty suunnitelma. Vaiheen 2 sopimus astuu voimaan, mikäli tilaaja päättää hyväksyä luonnoksen toteutettavaksi.

Taiteilija Pekka Jylhän kanssa neuvoteltu vaiheen 1 sopimuksen osalta niin, että hän toimittaa luonnokset teoksesta lokakuun 2023 loppuun mennessä Toholammin kunnalle. Reunaehtoina teokselle on annettu yhteisöllinen toteutustapa. Teoksen materiaalit ja koko ovat Jylhän päätettävissä, noudattaen liikennealueen haltijan eli ELY-keskuksen tarkempia ohjeita ja määräyksiä koskien mm. näkemää ja törmäysturvallisuutta tiealueella. Suunnitteluvaiheen kustannukset ovat korkeintaan 15 000 euroa. Kustannuksiin haetaan avustuksia, joten lopullinen kustannus voi jäädä budjetoitua pienemmäksi.

Jylhän kanssa on neuvoteltu, että toteutuksesta sovitaan vuoden kuluessa luonnosten toimittamisesta. Valtuusto voi päättää toteuttamisesta vuoden 2024 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Suomen Taiteilijaseuran mallin pohjalta laadittu sopimus on oheismateriaalina.

Esittelijä Vt. sivistysjohtaja Hirvikoski Ville

Päätösehdotus Lautakunta hyväksyy laaditun taideteoksen suunnittelua koskevan sopimuksen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.